

ÜMMÎ SİNAN

Ümmî Sinân, Antalya'nın Elmalı ilçesinde doğdu. Doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Bazı kaynaklara göre 1563-1567 yılları arasında doğduğu tahmin edilmektedir. Anne ve babası hakkında yeterli bilgiler yoktur. Sadece Süleyman ve Selâmi Halil adlarında iki oğlunun bulunduğu bilinmektedir.

Medrese eğitimini gördükten sonraki dönemde Halvetî büyüklerinden olan Şeyh Eroğlu Nuri'ye bağlandı. Medresede ilimle meşgul olurken buradan ayrılıp tasavvufa yönelmesinde, gördüğü bir rüyânın etkisi olduğu belirtilmektedir. Şeyhinin vefatından sonra da yerine geçerek insanları irşat etmeye başladı.

Şöhreti saray çevresine kadar yayılan Ümmî Sinan, gündüzleri kendi ismiyle anılan medresede ders verdi. Geceleri ise, zamanını tasavvufa ayırarak vaaz ve nasihatlerde bulundu. İnsanları irşad etmekle meşgul olurken çok sayıda şiir kaleme aldı ve bunlarla iki eser vücuda getirdi. Tahminen doksan yıl gibi uzun bir ömür yaşadıktan sonra, bazı kaynaklara göre Elmalı'da ve bazılarına göre de İstanbul'da vefat etti (1657).

Yunus Emre ve Mevlâna'nın takipçisi olarak kabul gören Ümmî Sinan, şiirlerinde insan, varlık, ilâhî aşk gibi temalar üzerinde durdu. Yazılarında sade bir Türkçe kullandı.

Çok yünlü bir insan olan Ümmî Sinan, yazılarında gerçek adı yerine, Ümmî Sinan mahlasını kullandı. Âlim, müderris, şair, mutasavvıf ve ahlâk adamı olarak tanındı. İlâhilerinde işlediği tema ve kullandığı dil, tanınmasının en önemli sebepleri arasındadır. Birçok şiiri bestelenip dilden dile dolaşmaya başladı. kendisinden sonra gelen birçok şair ve mutasavvıfı etkiledi. Yaşadığı toplum ile bütünleşerek üstüne düşen görevleri yapmaya ve gerekli yerde insanlara telkinde bulunmaya çalıştı.

Risale-i Nur ve Son Şahitler'de ismi zikredilen Ümmî Sinan'ın birkaç beytine de yer verilmektedir. Bir sohbet esnasında Üstad'ın talebelerinden Sabri, Süleyman, Bekir ve Tefik, kendi meslekleri ve Sözler'le ilgili niyette bulduktan sonra, Ümmî Sinan'ın Divan'ından tefe'ül yaptıkları ve her açtıklarında karşlarına **"Hak söz,"** **"Nur söz"** ifadelerinin çıkması, hayret etmelerine sebep oldu.

Risale-i Nur'un basıldığı Sinan Matbaası ve Hür Adam Gazetesi'nin sahibi Sinan Omur'un Bediüzzaman ile ilgili hatıralarında da Ümmî Sinan'ın ismi zikredilmektedir. Sinan Omur, Son Şahidler isimli eserin 1. cildinde yer alan hatıralarında, Bediüzzaman Hazretlerinin, **"Benim üç Sinan'ım var: Mimar Sinan, Ümmî Sinan ve Omur Sinan"** şeklindeki iltifatlarını aktarmıştır.

Ümmî Sinan'ın Kutbü'l-Meânî ve Divan-ı İlâhiyyat adını taşıyan iki eseri vardır.